
Provocări ale adoptării euro

Conf. Univ. Dr. Agnes Nagy
Membru CA al BNR

Târgu-Mureș, 18 mai 2011

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CUPRINS

- I. Beneficii și constrângeri ale aderării la zona euro**

- II. Pregătirea pentru adoptarea euro în statele din CEE**

Beneficii și constrângeri ale aderării la zona euro (1)

Adoptarea euro:

- **angajament al Acordului de aderare la UE**
- **încurajează creșterea economică sustenabilă prin:**
 - reducerea costurilor de tranzacționare
 - dispariția primei de risc
 - stimularea comerțului, investițiilor și ocupării forței de muncă
- **ancorarea măsurilor de reformă structurală a economiei românești și a politicilor fiscale**

Beneficii și constrângeri ale aderării la zona euro (2)

Beneficiile nete depind de:

- dimensiunea țării comparativ cu cea a UE;
- gradul de integrare economică;
- structura economiei

Argumente în favoarea adoptării rapide a euro de către țările nou intrate în UE:

- asigurarea stabilității cursului de schimb;
- reducerea ratelor dobânzii;
- preluarea credibilității BCE;
- impunerea disciplinei fiscale, a reformelor structurale;
- realizarea creșterii economice sustenabile

Beneficii și constrângeri ale aderării la zona euro (3)

Capacitatea de reacție la șocuri asimetrice se reduce ca urmare a delegării politicii monetare către Banca Centrală Europeană (rată a dobânzii de politică monetară comună, curs de schimb fix)

Rolul de stabilizator al economiei rămâne numai în sarcina politicii fiscal-bugetare, a politicii veniturilor și a celei de ajustare structurală

Capacitatea unei țări de a funcționa în ERM II în vederea adoptării euro se evaluează pe baza situației factorilor determinanți ai cursului de schimb:

- Productivitatea muncii
- Politica salarială
- Cadrul politicii fiscale
- Stabilitatea sistemului financiar
- Șocuri exogene

Pe termen mediu euro nu are alternativă

- Dacă vrem să ne folosim de avantajele integrării economice, politicile noastre economice trebuie să fie mult mai sincronizate cu cea europeană
- Noua structură instituțională a UE arată în această direcție

Cu toate că zona euro se confruntă în prezent cu provocări semnificative....

- În 2011 țările din “periferia zonei euro” se confruntă cu probleme de sustenabilitate
 - Grecia, Irlanda, Portugalia nu reușeau să-și finanțeze din piață datoria publică
 - Spania se confruntă cu probleme serioase de competitivitate
- Mare parte a problemelor se manifestă încă înainte de apariția crizei financiare, derivând din excedentul global de lichiditate și din apetitul mare de risc al actorilor piețelor
- În formarea acestei situații un rol însemnat au jucat și slăbiciunile instituționale ale zonei euro (PSC ineficient în ținerea sub control a datoriilor statelor zonei euro)

...nu există altă modalitate de rezolvare a problemelor instituționale

- Decidenții UE au recunoscut faptul că nu există alternativă la euro dacă Europa vrea să rămână într-o situație favorabilă în competiția economică globală
- Decidenții UE au ales o coordonare mai viguroasă a politicilor economice cu scopul susținerii monedei unice:
 - Întărirea Pactului de Stabilitate și Creștere
 - Monitorizarea dezechilibrelor sectorului populației și mecanisme coercitive
 - Coordonarea diferitelor sfere ale politicilor economice prin Pactul EURO PLUS
 - Asumarea riscurilor financiare - Facilitatea Europeană de Stabilitate Financiară

Cât avantaj vom avea din calitatea de membru al zonei euro depinde de trei lucruri interdependente

- **Integrarea economică:** dispariția riscului de curs de schimb va genera cu atât mai mult avantaj economic cu cât este mai mare
- **Simetria economică:** șocurile asimetrice din lipsa cursului de schimb sunt mai dificil de gestionat
- **Flexibilitatea:** lipsa cursului de schimb independent se poate înlocui cu flexibilitatea piețelor mărfurilor și a muncii

Criteriile de la Maastricht

(Indicatori de convergență nominală) - 2010 -

Indicatorii de convergență nominală	Criterii Maastricht	România	Diferența
Rata inflației (IAPC) (procente, medie anuală)	<1,5 pp peste media celor mai performanți 3 membri UE (2,2 %*)	5,5	3,3 p.p
Ratele dobânzilor pe termen lung (procente pe an)	<2 pp peste media celor mai performanți 3 membri UE din perspectiva stabilității prețurilor 6,3%*	7,6	1,3 p.p
Cursul de schimb față de euro (apreciere(+)/depreciere (-) procentuală maximă**)	±15 procente	1,71/-14,3	-
Deficitul bugetului consolidat*** (procente în PIB)	sub 3 la sută	7,2	4,2 p.p
Datoria publică*** (procente în PIB)	sub 60 la sută	30,4	-

*) nivel de referință

***) Calculat ca deviația maximă, a cursului de schimb față de euro în anul 2009 comparativ cu media înregistrată în anul 2008, pe baza datelor zilnice.

***) conform metodologiei ESA95.

Sursa: Raportul de convergență BCE, mai 2010

Pregătirea pentru adoptarea euro în statele din CEE

- Guvernanța politică
- Guvernanța instituțională
- Pregătirea trecerii la euro
- Întărirea pactului de Stabilitate și Creștere

Guvernanța politică

- **Implicarea politică** – nevoia unei voințe și a unui consens politic național, indiferent de momentul electoral și de alianțele politice
- **Asumare publică** – pe plan *intern* (Administrația Prezidențială, Guvern, Parlament, partide politice, societatea civilă) și *internațional* (dialog permanent cu CE și BCE; rapoarte de convergență și PNR)
- **Formalizarea angajamentului** – evaluare și decizie cu privire la: setul de documente strategice, structura națională de decizie, structura națională de coordonare, principalele responsabilități și atribuții, autoritățile naționale și locale implicate

Guvernanța instituțională

- **Structuri decizionale** – la cel mai înalt nivel, coordonare comună MF și BC, rapoarte asupra progreselor la Guvern
- **Structuri de coordonare** – implicarea structurilor centrale și locale, accent pe instituțiile publice, stratificarea domeniilor de activitate, pe componente, pe forme de proprietate), înființarea unui centru de management al crizelor
- **Dinamism și eficiență** – *frecvența* întâlnirilor structurilor de coordonare (periodic înainte de intrarea în ERM II, lunar în timpul participării în ERM II, permanent în luna premergătoare adoptării euro), *asistență tehnică* de la alte state, rapoarte de *audit*

Pregătirea trecerii la euro

Coordonarea politicilor economice la nivel național	Coordonarea tehnică și organizatorică la nivel național
Elaborarea setului național de documente strategice definitorii pt. pregătirea trecerii la euro	Evaluarea îndeplinirii obiectivelor aferente fiecărei etape de lucru
Coordonarea din punct de vedere strategic	Detalierea tehnică și instituțională
Elaborarea cadrului legal pentru adoptarea monedei euro	Evaluarea reglementărilor juridice și modificarea acestora în manieră coordonată
Elaborarea strategiei de comunicare	Detalierea tehnică și instituțională
Strategia de intrare în ERM II	Elaborarea de scenarii și a unui plan de lucru (<i>road map</i>) pentru intrare în ERM II
Elaborarea documentului: Planul de Trecere la Euro	Demararea structurilor de coordonare
Strategia de evaluare a gradului de îndeplinire a criteriilor de convergență	Evaluarea obiectivelor anuale stabilite pentru fiecare criteriu de convergență economică și juridică
<p>Sursa: The European Commission Reports on the practical preparations for the future enlargement of the euro area: 2010-2014, The ECB Reports on the functioning of ERM II: 2012-2014, The ECB and EC Convergence Reports: 2012, 2014</p>	

Mulțumesc pentru atenție!

